

Grup de treball DEMD

(Exili, Deportació i Holocaust)

IX Trobada
Curs 2022-2023

Barcelona, 4 juliol 2023

Què i per què del grup DEMD

- El grup de treball **DEMD (Exili, Deportació i Holocaust)** és el resultat de la col·laboració des de 2008 entre el Departament d'Educació i el Memorial Democràtic que es va concretar el 2011, amb la creació del grup de persones interessades en formar-se, treballar i intercanviar experiències didàctiques sobre l'exili i la deportació generats pels conflictes bèl·lics, l'Holocaust i els genocidis, així com la transmissió i reflexió sobre la memòria democràtica.
- En un inici només hi havia un grup de treball; amb els anys, s'hi han creat grups territorials autònoms, vinculats als CRP del territori.
- El professorat és sobretot -però no únicament- d'educació secundària i batxillerat de l'especialitat de Geografia i Història i de Filosofia.

Funcionament del grup de treball general

- 3 sessions plenàries durant el curs: 19 d'octubre, 9 de febrer i 4 de juliol
- Els/les participants en el grup DEMD general estan inscrits en alguna de les comissions de treball des de les quals porten a terme accions i experiències.
 - Comissió d'actes
 - Comissió de gènere i memòria
 - Comissió de viatges
 - Club de lectura
- Es duen a terme activitats d'aula i/o de centre enmarcades en les temàtiques relacionades amb la memòria històrica i democràtica. Al final, es recullen evidències d'aquestes activitats (petit informe, presentació en la sessió final del grup DEMD, enllaç al web del centre on figurin les activitats, material audiovisual si escau...)
- Difusió de les experiències a través de la pàgina web i altres canals.
- Promoció d'activitats de formació i d'intercanvi (seminaris, congressos, viatges de formació, . . .)

Grup DEMD general

C Mare de Déu de la Mercè (Sant Feliu de Llobregat)	INS El Cairat (Esparreguera)	INS Mercè Rodoreda (L'Hospitalet de Llobregat)	INS Badalona VII (Badalona)
I-E Arts (Barcelona)	INS Frederic Mompou (Sant Vicenç dels Horts)	CFA La Selva (Santa Coloma de Farners)	C Vedruna (Terrassa)
INS de Viladecavalls (Viladecavalls)	IESA Institut del Teatre (Barcelona)	INS Agustí Serra i Fontanet (Sabadell)	INS Josep Puig i Cadafalch (Mataró)
INS Lluís Vives (Barcelona)	INS Matadepera (Matadepera)	INS Les Vinyes (Santa Coloma de Gramenet)	C Sant Andreu (Badalona)
INS Bellvitge (L'Hospitalet de Llobregat)	I-E Lloret de Mar (Lloret de Mar)	INS Jaume Salvador i Pedrol (Sant Joan Despí)	ESC Mossèn Jacint Verdaguer (Barcelona)
INS L'Alzina (Barcelona)	INS de Constantí (Constantí)	INS Josep Puig i Cadafalch (Mataró)	INS Martí Dot (Sant Feliu de Llobregat)
INS Bitàcola (Barberà del Vallès)	INS Montserrat Roig (Terrassa)	INS Pau Vila (Sabadell)	CFA Eugeni d'Ors (Esplugues de Llobregat)
INS Menéndez y Pelayo (Barcelona)	INS La Bastida (Santa Coloma de Gramenet)	INS Matadepera (Matadepera)	C Petit Món-Felisa Bastida (Castelldefels)
INS La Miquela (Bescanó)	INS Milà i Fontanals (Barcelona)	INS Cubelles (Cubelles)	

Grups territorials

Grup Territorials
DEMD Alt Empordà
DEMD Lleida
DEMD Ebre
DEMD Tarragona
DEMD Vallès Occidental
DEMD Vallès Oriental
DEMD Baix Llobregat
DEMD Bages
DEMD Pallars
DEMD Garraf

Nous grups: Pla de l'Estany, Garrotxa, Girona...

- Els grups territorials tenen un funcionament anàleg i autònom però vinculat amb el grup general.

Oportunitats del nou currículum

- Incorporació de la memòria històrica i democràtica en els sabers i les competències de la matèria de ciències socials de l'ESO i en altres matèries.
- Enfocament competencial del batxillerat, com a continuïtat de l'ESO i per educar cap a una ciutadania compromesa i amb sentit crític.
- Introducció de les situacions d'aprenentatge com a fil conductor de les programacions: oportunitat per dissenyar SA de memòria.
- Possibilitat de crear projectes globalitzats a l'ESO sobre memòria històrica.
- Noves matèries optatives al batxillerat; treball(s) de recerca...

<https://projectes.xtec.cat/nou-curriculum/>

Activitats curs 2022-23

1. Activitats al voltant de la celebració en commemoració de les víctimes de l'Holocaust

- Projecte educatiu del Parlament de Catalunya

Centres educatius

Institut Antoni Ballester de Mont-roig del Camp

Institut Terra Alta de Gandesa

Institut La Mitjana de Lleida

Escola Vedruna Vall de Terrassa

Institut Alexandre Deulofeu de Figueres

Institut Maria de Bell-lloc de Bigues i Riells

Collectius

Poble jueu

Persones perseguides per motius polítics

Poble gitano

Persones amb discapacitat

Persones del col·lectiu LGTBI

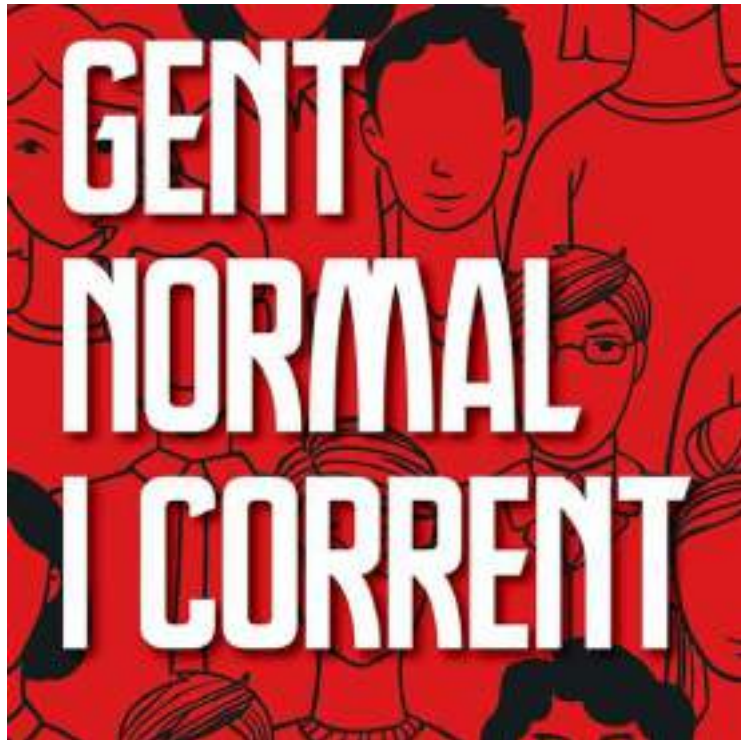
Testimonis de Jehovà

Activitats curs 2022-23

- 27 de gener. Commemoració del Dia Internacional en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust

Video col·lectiu a partir del lema “La gent corrent”

Centres participants

Col·legi Mare de Déu de la Mercè (Sant Feliu de Llobregat)

Col·legi Sant Andreu (Badalona)

Institut Matadepera (Matadepera)

Institut Roquetes (Roquetes)

Institut de Viladecavalls (Viladecavalls)

Institut Ramon Berenguer IV (Amposta)

Institut Milà i Fontanals (Barcelona)

Institut Escola Arts (Barcelona)

Institut Els Alfacs (La Ràpita)

Institut Mercè Rodoreda (L'Hospitalet de Llobregat)

Institut Bellvitge de L'Hospitalet de Llobregat

EESA/CPD Institut del Teatre (Barcelona)

Institut Manuel Carrasco i Formiguera (Barcelona)

Institut Les Planes (Santa Bàrbara)

CFA La Selva (Santa Coloma de Farners)

Institut Caparrella de Lleida

Institut Montserrat Roig (Terrassa)

Activitats curs 2022-23

2. Sortida al castell de Castelldefels, presó interna de les Brigades Internacionals

25 de març de 2023
Jornada de formació grups DEMD
Castell de Castelldefels

**LES BRIGADES INTERNACIONALS
A CASTELLDEFELS**

09:30 Presentació de la jornada.
09:45 Visita guiada al castell de Castelldefels, presó de les Brigades Internacionals.
11:30 Xerrada/conversa amb l'historiador **Alfonso López Borgoñoz**, estudiós de les Brigades Internacionals.
12:30 Avançament de la programació d'actes del projecte Solidarity Park 2023 a càrrec de **Sònia Garangou**.
Recull de recursos i materials.
13:00 Finalització de la jornada.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

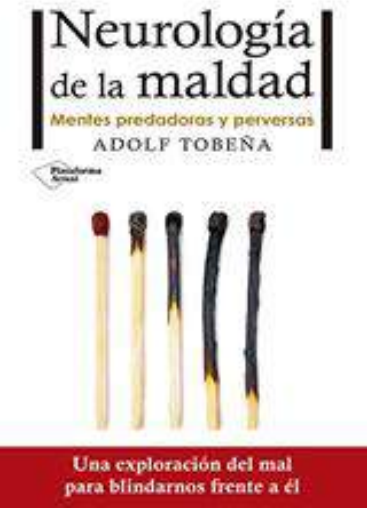
memorial
de la democràcia

Activitats curs 2022-23

3. Participació en activitats gestionades directament pel Memorial Democràtic

- CLUB DE LECTURA

6 d'octubre	1 de desembre	15 de febrer	19 d'abril	14 de juny
				

Activitats curs 2022-23

- TESTIMONIS A L'AULA

"El retratista" amb Alberto Bougleux i Sergi Bernal

"Fugir de l'oblit" amb Abel Moreno

"Les 7 caixes" amb Dory Sontheimer

Famílies republicanes víctimes de la massacre d'Ordor de Glana

"Henry Buckley: Vida i aventures d'un corresponsal de Guerra" amb Patrícia Buckley

Activitats curs 2022-23

- EXPOSICIONS, CONFERÈNCIES, PREMI DE RECERCA...

De camí
a casa

"Robert Capa: 18 de març de 1939, l'exèrcit oblidat del camp d'Argelers"

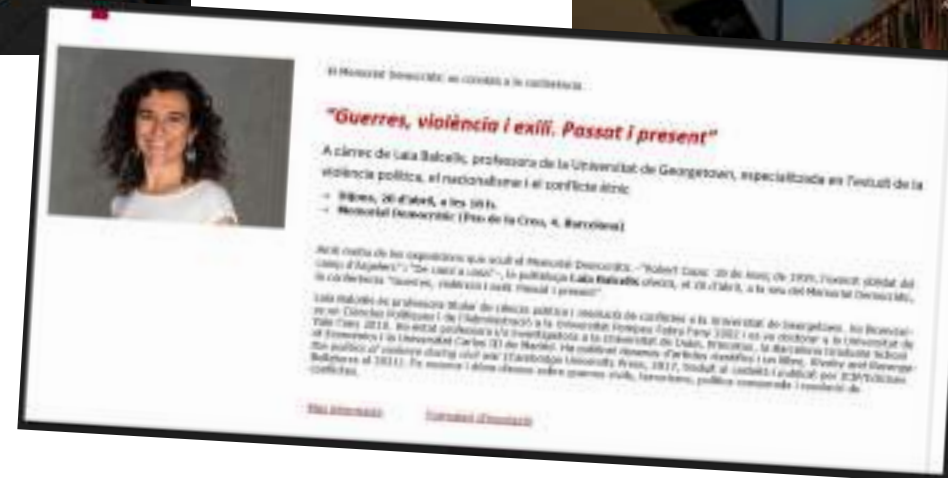

memorial
democràtic

1936-1975

Presentació del llibre "Jedwabne de Davi..."

El Memorial Democràtic, en col·laboració amb la Universitat de Girona.

"Guerres, violència i exili. Passat i present"

A càrrec de Laila Balcells, professora de la Universitat de Girona, especialitzada en l'estudi de la violència política, el nacionalisme i el conflicte ètnic.

- Bèl·les, 26 d'abril, a les 18 h.
- Memorial Democràtic (Pla de la Creu, 4, Barcelona)

Aquí troba de les investigacions que s'acabaran al Memorial Democràtic: "Robert Capa: 18 de març de 1939, l'exèrcit oblidat del camp d'Argelers" i "De camí a casa", la políloga Laila Balcells, el 26 d'abril, a la sala del Memorial Democràtic.

Laila Balcells és professora titular de ciències polítiques i institucions de conflictes a la Universitat de Girona. Ha treballat en diferents institucions i de l'administració a la Universitat de Girona, París (1992) i és ara cònjuge a la Universitat de Girona i a l'Institut d'Estudis d'Europa del Nord (IEN) de Madrid. Ha publicat diversos articles científics i un llibre, "Guerres, violència i exili" (2011). Ha escrit i editat diversos articles científics, llibres, articles de premsa i publicat per RSCG i altres mitjans de comunicació.

Memorial Democràtic

Universitat de Girona

Activitats curs 2022-23

4. Participació en seminaris i estades formatives internacionals

- LISBOA. 28, 29 i 30 d'abril

Lisboa: seminari dins projecte europeu The Holocaust as a Starting Point, sobre el recorregut històric i el present de les comunitats sefardites

Activitats curs 2022-23

- YAD VASHEM. 10-18 de juliol

Yad Vashem, Jerusalem

Seminari Internacional sobre l'ensenyament de l'Holocaust a Jerusalem organitzat per Centro Sefarad-Israel i Yad Vashem.

Activitats curs 2022-23

- BERGEN BELSEN. 12-18 de juliol

Viatge a Bergen- Belsen, organitzat pel Memorial Democràtic, amb la col·laboració d'Elke Gryglewski i Marta Simó.

Persones referents

- **D**epartament d'**E**ducació. Servei de Currículum de Secundària i Batxillerat
Maria Ojuel Solsona (mojuel@xtec.cat)
Eva Gómez Forgas (egomez@xtec.cat)
- **M**emorial **D**emocràtic. Educació. Àrea de Foment, Educació i Commemoració
Gemma Simon Muntané (gsimon@gencat.cat)
Eloi Torrents (eloitorrents@gencat.cat)

- <https://projectes.xtec.cat/memoriaeducacio/>

